

А.П. Левченко // Вісник Саратовського державного технічного університету. – 2009. – № 1, том 3. – С. 194-200.

АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Машилій Г.Б., доцент
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя*

На сьогоднішній день в економіці України досить гостро стоїть проблема забезпечення одержання позитивних кінцевих фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання, зокрема, у промисловому секторі. За даними Держстату України, у першому півріччі 2017 року частка промислових підприємств, які одержали збиток, складала 32,4 % від загальної кількості підприємств, що на 4,7 % менше від рівня попереднього року (37,1 %). Сумарна величина збитку за січень-червень 2017 року становила 43096,2 млн. грн. (для порівняння за аналогічний період 2016 року - 54648,8 млн. грн.) [1]. Незважаючи на деякі позитивні тенденції, проблеми подолання збитковості та виходу з фінансової кризи є актуальними приблизно для третини підприємств нашої держави. Серед факторів, що зумовлюють збитковість підприємств в Україні та перешкоджають процесу її подолання, можна виділити такі види: економічні, організаційні, політико-правові, інституційні, кваліфікаційно-психологічні [2].

У першому півріччі 2017 року вітчизняними промисловими підприємствами було отримано таку величину збитків за галузями:

- переробної промисловості - 26284,8 млн. грн., що складає 61,0 % від загальної суми (особливо значними з них були збитки підприємств металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів - 10961,1 млн. грн); добувної промисловості і розроблення кар'єрів - 9341,5 млн. грн., або 21,7 %; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря - 6413,7 млн. грн., або 14,9 % загального обсягу збитків всіх промислових підприємств; водопостачання, каналізації, поводження з відходами - 1056,2 млн. грн., або 2,4 % загальної суми збитків підприємств промисловості в Україні.

Збитковість діяльності є тривожним сигналом і за умови її збереження тривалий час або посилення створює передумови для виникнення фінансової кризи. Тому економічні реалії сьогодення зумовлюють необхідність використання вітчизняними підприємствами сучасних методів фінансового менеджменту, зокрема, у сфері антикризового управління. Діяльність у цій галузі повинна бути спрямована не лише на подолання вже наявних негативних явищ, а й на попередження їх виникнення, що вимагає моніторингу поточного стану фінансів суб'єктів господарювання та врахування комплексу факторів, які впливають або можуть вплинути на його зміни.

Причини виникнення фінансової кризи промислового підприємства можуть бути різноманітні. До факторів, що носять об'єктивний характер, відносяться несприятливий для бізнесу регуляторний вплив держави (через механізм оподаткування, видачі ліцензій, відсутність загальнодержавної економічної стратегії розвитку тощо), наявність високих темпів інфляції, нестабільність валютних курсів, зростання рівня монополізації ринків, посилення конкурентного тиску, наявність політичної нестабільності та інші. У той же час фінансова криза підприємства часто зумовлена чинниками, що викликані певними прорахунками або недоліками організації його менеджменту, а саме у сфері проведення маркетингової діяльності, організації виробництва, матеріально-технічного постачання, управління фінансами (формування нерациональної структури капіталу, некваліфіковане управління активами, грошовими потоками) та інших напрямках діяльності.

Слід враховувати, що промислове підприємство – складний організм, що характеризується взаємозв'язком його різних складових елементів. Тому слід приділяти належну увагу своєчасній розробці та реалізації антикризової фінансової стратегії, яка б зводила до мінімуму ризик виникнення різного виду криз, створюючи підґрунтя для стабільного розвитку і зміцнення ринкових позицій підприємства.

Література.

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>.
2. Машлій Галина. Вирішення проблем збитковості підприємств в Україні як засіб активізації регіональної інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] / Галина Машлій // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2017. - Випуск 1(16). – С. 129-138. - Режим доступу : <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2017/17mhbrid.pdf>.